

Dokumenttyp:	Provtagningsinformation
Dokumentnamn:	Blododling

Blododling med Bactec plus/F flaskor

Flaskorna rekvireras från Materialcentrum.

Flaskorna förvaras mörkt och i rumstemperatur. En blododling består av två par flaskor, dvs 4 flaskor totalt, 10 ml/flaska, 40 ml blod totalt. Ett par består av en aerob respektive en anaerob flaska. Två par flaskor per blododling rekommenderas främst för att uppnå högst känslighet, men bidrar också till att utvärdera eventuell kontaminant och för att diagnostisera kateterrelateradsepsis.

Observera att ny rutin gäller för blododling; vid beställning av en blododling ska två remisser läggas upp; en remiss per flaskpar. Varje remiss genererar en etikett med unikt nummer för varje flaska; en etikett för den aeroba flaskan och en etikett för den anaeroba flaskan.

Inspektera flaskorna och se att dessa är hela. Kontrollera att buljongvätskan är klar. Den aeroba buljongen är färglös, den anaeroba gulaktig. Om flaskorna skakas fås en grynighet i mediet som är normal.

För att diagnostisera katetersepsis tas ett par flaskor (aerob och anaerob flaska) perifert samt ett par flaskor från central infart (CVK, CDK, PICC-line eller SVP). Om bakteriemin är kateterrelaterad, larmar den centrala infarten först, och mer än två timmars tidsskillnad mellan odling från central infart och periferodling anses vara signifikant. Var noga med att märka flaskorna med rätt remissetikett. Viktigt att i remissen ange provlokalisering (typ av kärlkateter eller perifer ven), misstanke om kateterrelaterad sepsis samt tidpunkten för respektive stick.

Växt av hudflora är den främsta orsaken till falskt positiva odlingsfynd. Man räknar t ex att 2-3 procent av alla blododlingar ger växt av hudkontaminanter.

Huden kan inte helt steriliseras kemiskt, men kontaminationsrisken kan minimeras genom att följa rutinen (Vårdhandboken):

1. Välj punktionsställe, efter desinfektion får inte punktionsstället beröras.
2. Desinfektera **huden**, där venpunktion ska göras, med klorhexidinsprit (5 mg/mL). Gnid in huden med ordentligt genomblöt tork eller kompress under minst 5 sekunder. Huden ska vara fuktig minst 30 sekunder innan den torkar. Vid för kort desinfektionstid kan blododlingen kontamineras med hudbakterier. Klorhexidinsprit har snabbare effekt på huden än alkohol utan klorhexidin. Vid överkänslighet mot klorhexidin används 70% etanol alterantivt cirka 60% isopropylalkohol.
3. Låt huden lufttorka - huden ska vara torr innan venpunktion görs.
4. Berör inte den desinfekterade huden där venpunktion ska göras.
5. Desinfektera även membranet till blododlingsflaskan under minst 5 sekunder.
6. Låt desinfektionsmedlet torka.

Material

- Venprovtagningsset, vingkanyl 0,8 x 19 mm, slang 18 cm, art.nr 12563 alt vingkanyl 0,6 x 19 mm, slang 18 cm, art.nr 12562 från Materialcentrum.
- Vakutainerhållare.
- Blododlingsflaskor **aerob** (aerobic), art.nr. 25170, + **anaerob** (lytic anaerobic), art.nr. 25171, med blå resp. lila kapsyl: vid blododling användes två flaskpar. För blododling på barn används vanligen endast en flaska för mindre mängd blod,

Dokumenttyp:	Provtagningsinformation
Dokumentnamn:	Blododling

Ped (aerob odling - rosa kapsyl), art.nr 25172. Vid misstanke om anaerob infektion kompletteras med anaerob flaska.

- Vid svampmisstanke kompletteras med svampflaska **(Mycosis)** med grön kapsyl, art.nr 25173.

Provtagning

Se [Provtagningsanvisning](#) i bilder

Slaskrör rekommenderas innan första flaskan för att minimera/eliminera hudkontamination. Blododlingen kan tas från en enda hudpunkt, och alla fyra flaskor kan tas i direkt följd efter varandra (i ordningen aerob, anaerob, aerob, anaerob flaska).

Om patienten har en central infart (CVK, CDK, PICC-line eller SVP) tas en blododling via den centrala infarten och en via perifer venpunkt.

För optimal sensitivitet ska blododlingen omfatta 40 ml blod, 10 ml per flaska.

Blododling på barn tas i Ped flaska (aerob) 1-3 ml (helst 3 mL).

Volymen ska markeras med ett sträck på flaskan med hjälp av volymmarkeringen på etikettkanten. Flaskor ska vara upprättstående vid provtagning så att rätt volym erhålls per flaska.

Känsligheten att påvisa bakteriemi minskar med 8% om endast 30 ml odlas, med 17% om endast 20 ml odlas och med 34% om endast 10 ml odlas istället för 40 ml.

Vid **misstänkt endokardit** tas tre par flaskor, sammanlagt 60 ml, viktigt att ange endokardit misstanke på remissen, eftersom blododlingen då förlängs från sex till tio dagar. För varje flaskpar läggs en remiss upp, dvs en remiss per flaskpar.

Efter provtagningen torkas blododlingsflaskornas membran med klorhexidinsprit.

OBS! Torka flaskan ren från eventuellt blod. Märk flaskorna.

Observera att streckoden från remissen inte får sättas över flaskornas streckod eller över flaskans botten eftersom flaskans ev. bakterieväxt läses av från botten.

Anteckna klockslag när blododlingen är tagen.

Efter provtagningen ska blododlingen skickas till laboratoriet så snart som möjligt. I väntan på transport ska flaskorna förvaras mörkt i rumstemperatur. **OBS! Ej kyl!** (Pneumokocker och meningokocker överlever sämre i kyla). Speciell transporthylsa krävs **endast** om blododlingen ska skickas med rörpost.